

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Изготвил становището: доцент д-р Николай Пенев Иванов,

Преподавател от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Факултет по икономически и социални науки, катедра „Финанси и счетоводство“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; определен съгласно Заповед № 277 от 2 април 2018 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научно жури и решение на Научното жури, взето на първо заседание, проведено на 10.04.2018 г.

Автор на дисертационния труд: докторант Мариела Петрова Димитрова – Гализова, докторант от Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Производствен и търговски бизнес“, катедра „Търговски бизнес“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Икономика и управление (търговия)“.

Тема на дисертационния труд: „Стратегии за управление на търговската марка“

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант Мариела Петрова Димитрова – Гализова на тема „Стратегии за управление на търговската марка“ е логически обвързано, задълбочено и широкообхватно научно изследване.

Дисертацията е представена в *общ обем от 218 стандартни машинописни страници*. Основният текст на дисертацията е 193 страници, от които въведение (4 страници), три глави (общо 181 страници), заключение (3 страници), списък на използваните таблици и фигури (4 страници) и списък на използваните литературни източници (14 страници). Дисертацията съдържа 8 таблици и 25 фигури. Добавено е *едно приложение – Анкетна карта* от 6 страници.

Предмет на изследването в дисертационния труд са процесите, обвързани с жизнения цикъл на търговската марка, етапите от предрегистрационния до пострегистрационния период и възможностите за изграждане на стратегии за нейното управление.

Основните дисертационни проблеми са обособени в *три групи въпроси*: 1. Теоретичните аспекти на търговската марка и нейното управление; 2. Стратегии и тактики за създаване и управление на търговска марка в България; 3. Тенденции и перспективи за развитие на пострегистрационните стратегии за управление на търговската марка в България.

Изследването е добре балансирано в структурно отношение, с превес на първа и втора глава над трета. Дисертационният труд е стандартно изграден, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват стратегиите за

управлението на търговските марки, като вниманието на читателя се задържа умело върху текста.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване се състои от 441 заглавия, от които 374 са на кирилица и 67 на латиница, включително Интернет страници. Последните констатации са свидетелство за задълбочената осведоменост на автора с изследванията по темата, както от български, така и от чуждестранни автори. Източниците отговарят на тематичната насоченост, използвани са добросъвестно и са цитирани по възприетия ред.

Приложенията, включващи в най-съществената си част анкетната карта, подкрепят и илюстрират констатациите на автора, като са предпоставка за формулирането на съществени изводи и препоръки за усъвършенстване управлението на търговската марка.

Изследваният проблем, с неговите цел, обект, предмет, задачи, теза и постигнатите резултати, формулираните изводи и препоръки, са заявка за лесна *практическа приложимост в реална бизнес среда* на апробираните от автора стратегии и тактики за управление на търговските марки и брандове.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето, поради непостоянството на пазарната конюнктура, потребителските изисквания към стоки, услуги, обслужване и др., като всичко това поражда необходимост от преосмисляне на управленското отношение към търговската марка и изграждането на стратегии за нейното ефективно управление в България.

Избраната тема е дисертабилна и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Предмет на дисертационното изследване са процесите, развиващи се от предрегистрационния до пострегистрационния период на търговската марка, както и възможностите за изграждане на стратегии за управлението ѝ.

Обектът е фокусиран върху изследване на търговци представители на малкия и средния бизнес в областите Велико Търново и Габрово.

Изследователската теза е добре формулирана, като се подчертава, че познаването на процесите по управление на изследваната категория от предрегистрационния до пострегистрационния период осигурява възможност за изграждане на стратегии за управление на търговската марка.

Основната цел е въз основа на теоретично проучване и многоаспектно тълкуване на съществуващите постановки в теорията и практиката на управлението на търговската марка да се изградят стратегии за създаване и управление на категорията.

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки при усъвършенстването на управлението на търговската марка.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на много добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е прецизно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният*

инструментарииум е подходящ за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваните литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията на БДС. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 39 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

Публикациите, обвързани с дисертацията са разработени самостоятелно, като техният общ брой е 6, от които 2 статии и 4 доклада.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертационния труд се съдържат множество положителни страни и постижения на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката на търговския бизнес*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност, практическа приложимост и като средство за нарастване ефективността на мениджмънта на търговската марка. По-съществените от *научните и приложните приноси са добре формулирани*:

1. Въз основа на теоретична интерпретация и многоаспектно тълкуване на съществуващото научно знание е предложена авторова концепция за търговската марка и процесите по нейното управление, като се изхожда от интердисциплинарността на категорията.

2. Върху базата на критико-позитивен анализ на съществуващи алтернативи са формулирани нови възможности за управление на търговската марка в българската бизнес среда, посредством стратегиите „син океан“, „виртуална търговска марка на кирилица“ и „зелена индустриална собственост“.

3. Като резултат от фрагментарно емпирично проучване на търговски практики в областите Велико Търново и Габрово е обоснован и доказан нов модел за управление на търговската марка чрез дефинирани стратегии, съобразно жизнения цикъл на означението.

4. В унисон с предложения модел е конструирана самостоятелно обособена функционална стратегия за управление на търговската марка, наименувана „Стратегия на търговските означения“, в рамките на корпоративната стратегия на бизнес организациите.

VI. Критични бележки, мнения и препоръки.

Въпреки спецификата на изследователската дейност, която се свързва с относителна индивидуалност, самостоятелност, считам, че *засилването на екипната научно-изследователска дейност* на докторанта в бъдеще, ще е от полза не само за него, но и за останалите учени, с които ще работи. Лично не познавам докторант Мариела Петрова Димитрова – Гализова, но предходното мнение е базирано на авторовите публикации, които са изцяло самостоятелни.

С увереност може да се предположи, че постигнатите резултати от докторанта са приложими и при дейността на други български предприятия. Последното може да

бъде потвърдено в бъдещата работа на изследователя, чрез апробиране на модела и в други предприятия и сектори на българската икономика.

В последващата си работа, *изследователката е необходимо да обогати предложеният модел и стратегия за управление на търговската марка („Стратегия на търговските означения“)*, което ще доведе до затвърждаване на името и позициите ѝ в българската академична общност.

Цялостният прочит на предоставените материали, провокира *следния въпрос: „Дали и как е възможно прилагането на предложената стратегия за управлението на търговската марка в отделните сектори на българската икономика (по отрасли и извън изследваните териториални области)? Моля, аргументирайте се с примери!“*

Посочените забележки, препоръки, както и изложените оценки в настоящото становище не намаляват стойността на анализирания материал, а следва да се възприемат като препоръки в бъдещото развитие.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими теоретически и практически постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационния труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представени ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедена и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност “Икономика и управление (търговия)” на докторант Мариела Петрова Димитрова – Гализова.

28.05.2018 г.

Гр. Стара Загора

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Николай Пенев)